

Dokument z posiedzenia

A9-0216/2022

30.8.2022

SPRAWOZDANIE

w sprawie wpływu zawieszenia działalności edukacyjnej, kulturalnej, młodzieżowej i sportowej w związku z COVID-19 na dzieci i młodzież w UE (2022/2004(INI))

Komisja Kultury i Edukacji

Sprawozdawca: Hannes Heide

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	21
INFORMACJE O PRZYJĘCIU SPRAWOZDANIA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	25
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	26

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wpływu zawieszenia działalności edukacyjnej, kulturalnej, młodzieżowej i sportowej w związku z COVID-19 na dzieci i młodzież w UE (2022/2004(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, 3 i art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 165, 166 i 167 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 14, 15 i 32 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając Europejski filar praw socjalnych, w szczególności jego zasady 1, 3 i 4,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2020 r. w sprawie skoordynowanych działań UE na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej skutkami¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 października 2020 r. w sprawie gwarancji dla młodzieży²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie wpływu COVID-19 na młodzież i sport³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 lutego 2022 r. w sprawie wzmocnienia pozycji młodzieży w Europie: zatrudnienie i odbudowa społeczna po pandemii⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie prawa Parlamentu do informacji na temat bieżącej oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności⁵,
- uwzględniając sprawozdanie z Europejskiego Spotkania Młodzieży z 2021 r. zawierające pomysły młodzieży na Konferencję w sprawie przyszłości Europy,
- uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2316 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży (2022)⁶,
- uwzględniając wniosek z dnia 10 grudnia 2021 r. dotyczący zalecenia Rady w sprawie europejskiego podejścia do mikropoświadczeń na potrzeby uczenia się przez całe życie i zdolności do zatrudnienia (COM(2021)0770) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji (SWD(2021)0367),

¹ [Dz.U. C 316 z 6.8.2021, s. 2.](#)

² [Dz.U. C 395 z 29.9.2021, s. 101.](#)

³ [Dz.U. C 465 z 17.11.2021, s. 82.](#)

⁴ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0045.

⁵ [Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 184.](#)

⁶ [Dz.U. L 462 z 28.12.2021, s. 1.](#)

- uwzględniając artykuł informacyjny z dnia 7 kwietnia 2020 r. zatytułowany „COVID-19: how can VET respond?” [COVID-19: jak może zareagować kształcenie i szkolenie zawodowe?], opublikowany przez Dyрекcję Generalną Komisji ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego⁷,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 września 2020 r. zatytułowany „Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027: Nowe podejście do kształcenia i szkolenia w epoce cyfrowej” (COM(2020)0624),
- uwzględniając badanie Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności dotyczące wpływu COVID-19 na mobilność edukacyjną⁸,
- uwzględniając mający się ukazać komunikat Komisji w sprawie opieki długoterminowej oraz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem,
- uwzględniając badanie zatytułowane „Education and youth in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations” [Edukacja i młodzież w Europie po COVID-19 – skutki kryzysu i zalecenia], opublikowane przez Dyрекcję Generalną ds. Polityki Wewnętrznej 4 maja 2021 r.⁹,
- uwzględniając badanie zatytułowane „Youth in Europe: Effects of COVID-19 on their economic and social situation” [Młodzież w Europie: wpływ pandemii COVID-19 na sytuację gospodarczą i społeczną młodzieży], opublikowane przez Dyрекcję Generalną ds. Polityki Wewnętrznej 24 września 2021 r.¹⁰,
- uwzględniając badanie zatytułowane „Cultural and creative sectors in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations” [Sektor kultury i sektor kreatywny w Europie po COVID-19 – skutki kryzysu i zalecenia], opublikowane przez Dyрекcję Generalną ds. Polityki Wewnętrznej 18 lutego 2021 r.¹¹,
- uwzględniając sprawozdanie ad hoc NESET nr 3/2021 zatytułowane „Distance learning from a student perspective” [Kształcenie na odległość z perspektywy ucznia]¹²,
- uwzględniając sprawozdanie ad hoc NESET nr 2/2021 zatytułowane „The impact of COVID-19 on student learning outcomes across Europe: the challenges of distance

⁷ https://ec.europa.eu/social/vocational-skills-week/covid-19-how-can-vet-respond_en

⁸ https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-09/coronavirus-mobility-impact-results-may2020_en.pdf

⁹ Badanie – „Education and youth in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations”, Parlament Europejski, Dyрекcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Departament Tematyczny B ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności, 4 maja 2021 r.

¹⁰ Badanie – „Youth in Europe: Effects of COVID-19 on their economic and social situation”, Parlament Europejski, Dyрекcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Departament Tematyczny A ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia, 24 września 2021 r.

¹¹ Badanie – „Cultural and creative sectors in post-COVID-19 Europe: Crisis effects and policy recommendations”, Parlament Europejski, Dyрекcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Departament Tematyczny B ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności, 18 lutego 2021 r.

¹² Diez-Palomar, J., Pulido, C. i Villarejo, B., „Distance learning from pupil perspective”, sprawozdanie ad hoc NESET nr 3/2021.

education for all” [Wpływ COVID-19 na efekty nauczania w Europie: wyzwania związane z kształceniem zdalnym dla wszystkich]¹³,

- uwzględniając sprawozdanie analityczne Sieci Europejskich Specjalistów w zakresie Ekonomiki Edukacji (EENEE) i NESET zatytułowane „The impact of COVID-19 on the education of disadvantaged children and the socio-economic consequences thereof” [Wpływ COVID-19 na kształcenie dzieci znajdujących się w niekorzystnej sytuacji oraz jego społeczno-ekonomiczne konsekwencje]¹⁴,
- uwzględniając sprawozdanie techniczne Wspólnego Centrum Badawczego zatytułowane „The likely impact of COVID-19 on education: Reflections based on the existing literature and recent international datasets” [Prawdopodobny wpływ COVID-19 na edukację: refleksje oparte na istniejącej literaturze i najnowszych międzynarodowych zbiorach danych]¹⁵,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Forum Młodzieży z dnia 17 czerwca 2021 r. zatytułowane „Beyond Lockdown: the »pandemic scar« on young people” [Po lockdownie: „pandemiczna blizna” u młodych ludzi]¹⁶,
- uwzględniając raport UNICEF z dnia 4 października 2021 r. zatytułowany „The State of the World's Children 2021: On My Mind: promoting, protecting and caring for children's mental health” [Sytuacja dzieci na świecie 2021: w moich myślach: promowanie i ochrona zdrowia psychicznego dzieci oraz opieka nad zdrowiem psychicznym dzieci]¹⁷,
- uwzględniając raport OECD z dnia 12 maja 2021 r. zatytułowany „Supporting young people's mental health through the COVID-19 crisis” [Wspieranie zdrowia psychicznego młodzieży w czasie kryzysu COVID-19]¹⁸,
- uwzględniając badanie organizacji Young Minds z lutego 2021 r. zatytułowane „Coronavirus: Impact on young people with mental health needs” [Koronawirus: wpływ na młodzież z potrzebami w zakresie zdrowia psychicznego]¹⁹,
- uwzględniając projekt programu „Horyzont 2020” zatytułowany „Prevention of child mental health problems in Southeastern Europe – Adapt, Optimise, Test, and Extend

¹³ Sternadel, D., „The impact of COVID-19 on student learning effects across Europe: the challenges of distance education for all”, sprawozdanie ad hoc NESET nr 2/2021.

¹⁴ Koehler, C., Psacharopoulos, G. i Van der Graaf, L., „The impact of COVID-19 on the education of disadvantaged children and the socio-economic consequences thereof”, sprawozdanie NESET-EENEE, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2022.

¹⁵ Di Pietro G., Biagi F., Costa P., Karpiński Z. i Mazza J., „The likely impact of COVID-19 on education: Reflections based on the existing literature and recent international datasets”, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2020.

¹⁶ [Moxon D., Bacaiso C. i Șerban A., „Beyond the pandemic: The impact of COVID-19 on young people in Europe” \[Po pandemii: wpływ COVID-19 na młodzież w Europie\], Europejskie Forum Młodzieży, Bruksela, 2022.](#)

¹⁷ <https://www.unicef.org/press-releases/impact-covid-19-poor-mental-health-children-and-young-people-tip-iceberg>

¹⁸ Takino S., Hewlett E., Nishina Y. i Prinz C., „Supporting young people's mental health through the COVID-19 crisis”, OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19) [Reakcje polityczne OECD na koronawirusa (COVID-19)], 2021.

¹⁹ <https://www.youngminds.org.uk/about-us/reports-and-impact/coronavirus-impact-on-young-people-with-mental-health-needs/#main-content>

- Parenting for Lifelong Health” [Zapobieganie problemom ze zdrowiem psychicznym u dzieci w Europie Południowo-Wschodniej – dostosowanie, optymalizacja, przetestowanie i poszerzenie rodzicielstwa na rzecz zdrowia przez całe życie]²⁰,
- uwzględniając sprawozdanie szkockiej Fundacji Zdrowia Psychicznego (Mental Health Foundation Scotland) z września 2020 r. zatytułowane „Impacts of lockdown on the mental health and well-being of children and young people” [Wpływ lockdownu na zdrowie i dobrostan psychiczny dzieci i młodzieży]²¹,
 - uwzględniając sprawozdanie z badania Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound) z dnia 9 listopada 2021 r. zatytułowane „Impact of COVID-19 on young people in the EU” [Wpływ COVID-19 na młodych ludzi w UE]²²,
 - uwzględniając kampanię YouMoveEurope w sprawie petycji International Youth Work Trainers Guild zatytułowanej „Responding to the Impact of COVID-19 on International Youth Work Mobility” [Reakcja na skutki COVID-19 dla mobilności międzynarodowej w zakresie pracy z młodzieżą]²³,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie polityki UE w dziedzinie sportu: ocena i możliwe kierunki dalszych działań²⁴,
 - uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka, w szczególności jej art. 12,
 - uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r., w szczególności jej art. 30,
 - uwzględniając zalecenie Rady (UE) 2021/1004 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci²⁵,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 lipca 2020 r. w sprawie praw osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz ich rodzin w dobie kryzysu związanego z pandemią COVID-19²⁶,
 - uwzględniając europejskie cele młodzieżowe, w szczególności cele 5, 9 i 11,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 września 2020 r. w sprawie odbudowy życia kulturalnego w Europie²⁷,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 października 2020 r. w sprawie przyszłości europejskiej edukacji w kontekście COVID-19²⁸,

²⁰ <https://cordis.europa.eu/project/id/779318/results>

²¹ <https://www.mentalhealth.org.uk/sites/default/files/MHF%20Scotland%20Impacts%20of%20Lockdown.pdf>

²² <https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2021/impact-of-covid-19-on-young-people-in-the-eu>

²³ <https://you.wemove.eu/campaigns/responding-to-the-impact-of-covid-19-on-international-youth-work-mobility>

²⁴ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0463.

²⁵ Dz.U. L 223 z 22.6.2021, s. 14.

²⁶ Dz.U. C 371 z 15.9.2021, s. 6.

²⁷ Dz.U. C 385 z 22.9.2021, s. 152.

²⁸ Dz.U. C 404 z 6.10.2021, s. 152.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie kształtowania polityki edukacji cyfrowej²⁹,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 października 2021 r. w sprawie sytuacji artystów i odbudowy życia kulturalnego w UE³⁰,
 - uwzględniając projekt OECD „Student Agency for 2030” [Sprawczość osób uczących się na 2030 r.],
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji (A9-0216/2022),
- A. mając na uwadze, że zamknięcie placówek wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, szkół, wyższych uczelni, ośrodków pomocy dla młodzieży i ośrodków pracy z młodzieżą, ośrodków kultury i obiektów sportowych oraz zaprzestanie zajęć pozalekcyjnych uniemożliwiło dzieciom i młodzieży uczestniczenie w zajęciach, które są niezbędne dla ich ogólnego rozwoju, ich postępów w nauce, ich zdrowia i dobrostanu intelektualnego, fizycznego, emocjonalnego i psychicznego, a także dla ich włączenia społecznego i zawodowego;
- B. mając na uwadze, że dzieci i młodzież stanowią jedną z najbardziej wrażliwych grup w obrębie społeczeństwa, a zamknięcie placówek związane z pandemią COVID-19 wywarło na nie wpływ w kluczowym i krytycznym momencie życia; mając na uwadze, że zdrowie psychiczne stanowi jeden z niezbędnych warunków i jedną z podstaw istnienia zdrowego społeczeństwa i prawidłowego funkcjonowania demokracji; mając na uwadze, że dostęp do usług w zakresie zdrowia psychicznego jest zatem nierozdzielnie związany z innymi prawami podstawowymi;
- C. mając na uwadze, że odwoływanie zajęć i imprez edukacyjnych, kulturalnych, młodzieżowych i sportowych nasiliło transformację cyfrową do tego stopnia, że raptem zmianie uległ codzienny rozkład zajęć, a także sposób, w jaki dzieci i młodzież wchodzi w interakcje i komunikują się między sobą, bez kontaktu społecznego lub fizycznego; mając na uwadze, że zamknięcie szkół, ośrodków kultury i obiektów sportowych, w których odbywają się takie zajęcia i imprezy, obniżyło poziom sprawności fizycznej młodych ludzi do tego stopnia, że obecnie tylko jeden na czterech 11-latków jest w wystarczającym stopniu aktywny fizycznie; mając na uwadze, że doprowadziło to do nadwagi lub otyłości u co trzeciego dziecka, co zwiększa ryzyko wystąpienia niepełnosprawności i większej podatności na choroby³¹;
- D. mając na uwadze, że edukacja została zaliczona do sektorów, w których praca była najbardziej wyczerpująca emocjonalnie w czasie pandemii COVID-19³², i że badania wskazują na wyraźny związek między zdrowiem psychicznym nauczycieli i uczniów³³; mając na uwadze, że kształcenie na odległość nieodłącznie wiąże się z ograniczeniami w organizacji zajęć laboratoryjnych i zajęć plastycznych, a także zajęć kształcących w zawodzie i wychowania fizycznego; mając na uwadze, że kształcenie na odległość jest

²⁹ Dz.U. C 494 z 8.12.2021, s. 2.

³⁰ Dz.U. C 184 z 5.5.2022, s. 88.

³¹ [Raport WHO dotyczący otyłości w regionie europejskim 2022.](#)

³² <https://www.eurofound.europa.eu/pl/publications/report/2020/living-working-and-covid-19>

³³ <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2021/en/chapters/chapter1.html#ch1-1>

w wielu przypadkach nieodpowiednie pod względem pedagogicznym, zwłaszcza w przypadku młodszych uczniów, którzy bardziej potrzebują kontaktu interpersonalnego z nauczycielem, oraz ze względu na brak możliwości odpowiedniego przeszkolenia nauczycieli w zakresie skutecznego korzystania z narzędzi cyfrowych w szkołach; mając na uwadze, że w większości przypadków uczenie się na odległość nie uwzględniało potrzeb uczniów, którzy uczą się w językach regionalnych lub mniejszościowych; mając na uwadze, że podejście to można uznać za dyskryminujące i rodzi stres, lęk i poczucie braku bezpieczeństwa u uczniów;

- E. mając na uwadze, że wskutek braku stałego rozkładu dnia zapewniającego pokrzepiającą rutynę oraz z racji odzwyczajania się w niektórych państwach członkowskich od uczęszczania do szkoły przez długi czas obecnie, po ponownym otwarciu szkół, wielu uczniów wydaje się zdystansowanych i niezainteresowanych życiem szkolnym lub doświadcza trudności w znalezieniu własnego rytmu pracy, w koncentracji oraz w odzyskaniu poczucia przynależności i współdzielenia celów społeczności szkolnej;
- F. mając na uwadze, że zamknięcie instytucji kulturalnych z powodu pandemii COVID-19 – które zamknięto jako pierwsze, a ponownie otwarto jako ostatnie – uniemożliwiło młodym twórcom kultury, a zwłaszcza młodym wykonawcom, rozpoczęcie i rozwój kariery na kluczowym wczesnym etapie;
- G. mając na uwadze, że negatywne skutki pandemii wywarły poważny wpływ na sport masowy w związku z długotrwałym całkowitym zamknięciem wielu związanych z nim zajęć; mając na uwadze, że od zawodowych klubów sportowych, zwłaszcza na szczeblu lokalnym i regionalnym, wciąż oczekuje się, że stawią czoła poważnym wyzwaniom związanym z ich odbudową finansową w dłuższej perspektywie; mając na uwadze, że trwałe zanik sportu masowego miałyby bezpośredni wpływ na młodych sportowców, zarówno pod względem ich rozwoju społecznego, jak i potencjalnej przyszłej kariery zawodowej w sporcie;
- H. mając na uwadze, że ogólny stan zdrowia i dobrostanu psychicznego młodzieży znacznie się pogorszył podczas pandemii, a problemy związane ze zdrowiem psychicznym w kilku państwach członkowskich uległy podwojeniu w porównaniu z poziomami sprzed kryzysu³⁴, co skłoniło ekspertów do nazwania tego „cichą pandemią” lub „blizną pandemiczną”; mając na uwadze, że pandemia obnażyła brak wsparcia dla młodych ludzi doświadczających problemów ze zdrowiem psychicznym; mając na uwadze większe ryzyko wystąpienia zaburzeń zdrowia psychicznego w przypadku zmarginalizowanych grup, takich jak LGBTIQ+, mniejszości rasowe i etniczne czy młodzi ludzie o szczególnych potrzebach; mając na uwadze, że faktyczne konsekwencje problemów związanych ze zdrowiem psychicznym w przypadku młodych ludzi są często trudne do zidentyfikowania i do tej pory nie są jeszcze w pełni widoczne;
- I. mając na uwadze, że nadmierna presja wywierana na uczniów, by osiągnęli lepsze wyniki, nawet od najmłodszych lat, stanowi dodatkowe obciążenie dla zdrowia i dobrostanu psychicznego uczniów; mając na uwadze, że problemy związane ze zdrowiem psychicznym silnie stygmatyzują w naszych społeczeństwach, co sprawia, że młodzi ludzie z problemami ze zdrowiem psychicznym padają również ofiarą

³⁴ https://www.oecd-ilibrary.org/sites/1e1ecb53-en/1/2/2/index.html?itemId=/content/publication/1e1ecb53-en&_csp_=c628cf9bcf7362d2dc28c912508045f6&itemIGO=oecd&itemContentType=book

uprzedzeń, izolacji społecznej, znęcania się słownego lub nękania, a także postrzegają placówkę edukacyjną jako miejsce, gdzie nie czują się bezpieczni i gdzie trudno jest szukać pomocy lub leczenia;

- J. mając na uwadze, że istnieją ogromne rozbieżności między specyficznymi sytuacjami poszczególnych państw członkowskich ze względu na różny charakter i czas trwania wprowadzonych środków, a także ze względu na różnice w dostępie do technologii i narzędzi cyfrowych, które uwydatniają nierówności między obszarami wiejskimi a miejskimi;
- K. mając na uwadze, że przymusowe przejście na zdalną naukę nie tylko pogłębiło już istniejące nierówności, ale również stworzyło nowe, pozostawiając dzieci ze środowisk w niekorzystnej sytuacji społecznej w tyle ze względu na trudne warunki mieszkaniowe, brak infrastruktury cyfrowej lub sprzętu cyfrowego oraz problemy związane z łącznością, przez co wzrosło ryzyko słabych wyników w nauce, a w konsekwencji przedwczesnego kończenia nauki przez uczniów o mniejszych możliwościach;
- L. mając na uwadze, że zamknięcie placówek oświatowych spowodowało częściową utratę nabytej wiedzy, utratę metod nabywania nowej wiedzy i faktyczne ubytki w nauce; mając na uwadze, że te ubytki, które prawdopodobnie będą miały długoterminowy negatywny wpływ na przyszły dobrostan dzieci i młodzieży, są większe wśród uczniów z gospodarstw domowych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, którzy otrzymali mniejsze wsparcie w nauce podczas pandemii;
- M. mając na uwadze, że – jak zaobserwowano – wiosną 2021 r. 64 % młodych ludzi w wieku 18–34 lat było zagrożonych depresją³⁵ i że samobójstwo jest drugą najczęstszą przyczyną śmierci wśród młodych ludzi³⁶ wskutek stresu, samotności, izolacji, depresji, cierpienia psychicznego, braku perspektyw edukacyjnych, zawodowych i finansowych oraz wzrostu bezrobocia wśród młodych ludzi, a także odczuwanej przez młodych ludzi ogólnej niepewności co do przyszłości;
- N. mając na uwadze istotne różnice pod względem dostępu do usług w zakresie zdrowia psychicznego na szczeblu regionalnym w UE, przy czym dostęp pacjentów ze środowisk w niekorzystnej sytuacji społecznej, w tym dzieci, dodatkowo utrudniają istniejące w niektórych państwach członkowskich ograniczenia w zwrocie kosztów sesji psychoterapeutycznych ze środków publicznych przeznaczonych na zdrowie; mając na uwadze, że zdecydowanie potrzebne jest europejskie podejście do zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, ze zwróceniem szczególnej uwagi na edukowanie w tych kwestiach oraz na poradnictwo w szkołach i na poradnictwo skierowane do młodzieży;
- O. mając na uwadze, że ograniczenia w przemieszczaniu się podczas pandemii miały szczególnie niekorzystny wpływ na osoby z niepełnosprawnościami lub ze specjalnymi potrzebami; mając na uwadze, że wszelkie środki podejmowane przez państwa członkowskie w wyjątkowych okolicznościach powinny w każdym wypadku gwarantować poszanowanie praw podstawowych tych osób oraz ich równy i

³⁵ <https://www.statista.com/statistics/1287356/risk-of-depression-in-europe-2021-by-age>

³⁶ Artykuł UNICEF „The Mental Health Burden Affecting Europe’s Children” [Pogorszenie stanu zdrowia psychicznego u dzieci w Europie] (4 października 2021 r.).

niedyskryminacyjny dostęp do opieki zdrowotnej i edukacji oraz do zajęć dla młodzieży, zajęć kulturalnych i sportowych;

- P. mając na uwadze, że różnice związane z płcią wpływają na to, jak dzieci i młodzi ludzie odczuli skutki pandemii, gdyż dziewczęta i młode kobiety częściej cierpią z powodu przemocy domowej, chorób psychosomatycznych i zaburzeń nastroju³⁷; mając na uwadze, że w czasie pandemii pogłębiła się luka płacowa między kobietami a mężczyznami, co negatywnie wpłynęło na równowagę między życiem zawodowym a prywatnym kobiet oraz zwiększyło ich finansową zależność od partnera, krewnych lub przyjaciół; mając na uwadze, że kolejne ograniczenia w przemieszczaniu się zwiększyły ciężar spoczywający na rodzicach i opiekunach, co pogłębiło ryzyko nadużywania substancji psychoaktywnych przez rodziców i ryzyko przemocy w rodzinie ze skutkiem dla zdrowia i dobrostanu psychicznego osób najbardziej wrażliwych oraz dzieci i młodzieży;
- Q. mając na uwadze, że problemy ze zdrowiem psychicznym na wczesnym etapie rozwoju osobistego zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów ze zdrowiem psychicznym w wieku dorosłym, co ma daleko idące konsekwencje dla rozwoju osobistego, społecznego i zawodowego oraz jakości życia; mając na uwadze, że dzieci i młodzież przechodzą przez krytyczne etapy rozwoju neurologicznego i są szczególnie podatne na skutki korzystania na szeroką skalę z narzędzi cyfrowych w nauce na odległość; mając na uwadze, że ta intensywna cyfryzacja edukacji rodzi pytania co do wpływu technologii na kwestie związane z uczeniem się;
- R. mając na uwadze, że zamknięcie placówek i obiektów obniżyło poziom sprawności fizycznej młodych ludzi do tego stopnia, że obecnie tylko jeden na czterech 11-latków jest w wystarczającym stopniu aktywny fizycznie;
- S. mając na uwadze, że rok 2022 ogłoszono Europejskim Rokiem Młodzieży;
- T. mając na uwadze, że każda strategia UE w zakresie zdrowia psychicznego ukierunkowana na dzieci i młodzież musi przede wszystkim zapewniać im możliwość bycia wysłuchanym, a przy opracowywaniu rozwiązań sprzyjających włączeniu musi być brane pod uwagę ich zdanie; mając na uwadze, że skuteczna strategia musi angażować rodziców, rodziny, przyjaciół, organizacje młodzieżowe i służby opieki nad młodzieżą, osoby pracujące z młodzieżą, instytucje kulturalne i kluby sportowe, a także szkoły i nauczycieli, oferując im odpowiednie szkolenia dotyczące sposobów radzenia sobie z problemami z zakresu zdrowia psychicznego, aby z jednej strony zastosować całościowe podejście, a z drugiej zapewnić dotarcie do młodych ludzi ze środowisk w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej i do grup zmarginalizowanych;
- U. mając na uwadze, że dane naukowe sugerują, iż wśród członków młodszych pokoleń spadł poziom zaufania do instytucji; mając na uwadze, że jest to spowodowane stresem i niepewnością związanymi z samą pandemią, lecz także ograniczoną skutecznością oficjalnych kanałów komunikacji państw członkowskich w dotarciu do młodszego pokolenia, a także wzrostem dezinformacji i fałszywych informacji dotyczących pandemii; mając na uwadze, że szczególną uwagę należy poświęcić odzyskaniu tego zaufania, co można osiągnąć poprzez uczestnictwo dostosowane do wieku, w tym poprzez oferowanie młodym ludziom możliwości podejmowania inicjatyw i decyzji

³⁷ [Badanie Flash Eurobarometr Parlamentu Europejskiego: Kobiety w czasach COVID-19.](#)

kształtujących świat, w którym żyją, oraz promowanie sprawczości młodych ludzi, aby umożliwić im decydowanie o sobie i rozwijanie odporności;

- V. mając na uwadze, że pandemia stworzyła nam okazję do rozwiązania istniejących od lat problemów związanych ze zdrowiem psychicznym, których wcześniej nie traktowano kompleksowo; mając na uwadze, że zdrowie psychiczne zostało włączone do celów szczegółowych Programu UE dla zdrowia, który ma się przyczynić do stworzenia europejskiej unii zdrowotnej opartej na silniejszych, bardziej dostępnych i odpornych systemach opieki zdrowotnej gotowych do radzenia sobie z ewentualnymi przyszłymi kryzysami;
- W. mając na uwadze, że wojna w Ukrainie i jej druzgocące skutki ludzkie, żywnościowe, energetyczne i finansowe, a także inne globalne zagrożenia powodują niepewnością, która, jak można się spodziewać, będzie miała dalszy negatywny wpływ na zdrowie i dobrostan psychiczny dzieci i młodzieży;
- X. mając na uwadze, że wojna w Ukrainie doprowadziła do przemieszczenia milionów dzieci i młodych ludzi i doznania przez nich głębokich traum;
 - 1. zwraca uwagę na rolę, jaką odgrywają szkoły oraz placówki wczesnej edukacji i opieki, a także placówki nauczania pozaformalnego i nieformalnego w udzielaniu młodym ludziom i ich rodzinom niezbędnego wsparcia materialnego i psychologicznego, oraz wzywa państwa członkowskie i regiony do udzielenia wystarczającego wsparcia finansowego placówkom oświatowym, by nadać im należyłą wagę, zwłaszcza poprzez znaczne inwestycje w publiczną edukację, oraz do rekrutowania i zatrzymywania wysoko wykwalifikowanych nauczycieli i pracowników oświaty, aby w dostatecznym stopniu sprzyjać rozwojowi wychowawczemu, psychologicznemu, fizycznemu, emocjonalnemu, poznawczemu i społecznemu młodych ludzi;
 - 2. w tym kontekście wzywa państwa członkowskie do znacznego zwiększenia wydatków publicznych na kształcenie i szkolenie do poziomu powyżej średniej UE (5 % PKB w 2020 r.); podkreśla w szczególności rolę nauczycieli, edukatorów i osób pracujących z młodzieżą w zapewnianiu wsparcia psychologicznego i w przyczynianiu się do rozwoju psychicznego dzieci i młodzieży; podkreśla w tym względzie, że konieczne jest dostrzeżenie wagi propagowania wiedzy na temat zdrowia psychicznego wśród nauczycieli, pracowników oświaty, dyrektorów szkół, pracowników socjalnych i osób pracujących z młodzieżą, jak również wśród samych uczniów;
 - 3. wzywa państwa członkowskie i Komisję do przerwania zмовy milczenia wokół problemów ze zdrowiem psychicznym i wyeliminowania w ramach całościowego podejścia związanej z nimi dyskryminującej stygmatyzacji społecznej; wzywa w związku z tym Komisję i państwa członkowskie do zainicjowania w placówkach oświatowych i w placówkach kształcenia zawodowego ogólnounijnej kampanii uświadamiającej na temat zdrowia psychicznego, aby zwalczyć obecną stygmatyzację, zapewnić młodym ludziom dostęp do informacji o zdrowiu psychicznym i umożliwić społeczeństwu jasne i szersze zrozumienie kwestii związanych ze zdrowiem psychicznym; zachęca państwa członkowskie do włączenia pierwszej pomocy psychologicznej i obowiązkowej edukacji w zakresie zdrowia psychicznego wolnej od stygmatyzacji do programów nauczania, tak aby uczniowie, nauczyciele, wykładowcy, szkoleniowcy i liderzy środowisk akademickich byli lepiej przygotowani do reagowania

w przypadku osób uczących się i młodych ludzi doświadczających problemów ze zdrowiem psychicznym, co zapewni jednakowe promowanie zdrowia i dobrostanu psychicznego obywateli w całej UE; wzywa państwa członkowskie do dostosowania treści programów nauczania, do podjęcia wszelkich niezbędnych środków, by zlikwidować luki poznawcze powstałe w trakcie nauki zdalnej oraz do zapobieżenia ewentualnemu wzrostowi niepowodzenia szkolnego i przedwczesnego kończenia nauki; nalega, aby państwa członkowskie zapewniły każdemu dziecku w Europie dostęp do włączającej i sprawiedliwej edukacji wysokiej jakości;

4. podkreśla znaczenie przeciwdziałania zjawisku niedoraportowania problemów związanych ze zdrowiem i dobrostanem psychicznym oraz niedostatecznej reprezentacji dzieci i młodzieży w badaniach naukowych dotyczących zdrowia psychicznego; apeluje zatem do Komisji o przeprowadzenie badania wraz z pełną oceną długoterminowych skutków, jakie miały dla dzieci i młodzieży wszystkie środki zapobiegawcze podjęte przez państwa członkowskie w związku z pandemią COVID-19, w trosce o złagodzenie skutków wszelkich przyszłych kryzysów zdrowotnych;
5. zwraca uwagę na trudności związane z pomiarem stanu zdrowia i dobrostanu psychicznego oraz apeluje do Komisji i do państw członkowskich o całościowe postrzeganie zdrowia i bezpieczeństwa obejmujące ogólny dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny oraz domaga się kompleksowych strategii profilaktyki i leczenia, w tym opracowania obiektywnych wskaźników w celu pomiaru stanu zdrowia i dobrostanu psychicznego, narzędzi oceny ryzyka i systemów sprawozdawczych w porozumieniu z nauczycielami, uczniami, rodzicami i ekspertami oraz naukowcami odpowiednich specjalizacji, a także włączenia do tych strategii zajęć kulturalnych, ludycznych i sportowych, oraz promowania rozwoju umiejętności twórczych i społecznych;
6. podkreśla potrzebę trwałego i szybkiego przywrócenia oraz wzmocnienia struktury europejskiej pracy z młodzieżą, którą osłabiła lub nawet zniszczyła pandemia; podkreśla, że samą pracę z młodzieżą należy postrzegać we właściwych kategoriach: jako narzędzie wsparcia zapewniające istotny wkład w rozwój osobisty, dobrostan i samorealizację młodzieży; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do wdrożenia konkretnych usprawnień w pracy z młodzieżą, aby zapewnić wsparcie najbardziej potrzebującym go osobom;
7. wzywa do uznania otwartej pracy z młodzieżą w całej UE za główny środek socjalizacji młodych ludzi oraz do świadomego i coraz powszechniejszego tworzenia wolnych przestrzeni dla młodych ludzi, często w tym samym wieku, poza domem rodzicielskim i miejscami nauki w ramach kształcenia formalnego, co stworzy im możliwość organizowania się i uczestniczenia w inicjatywach społecznościowych;
8. wzywa w związku z tym państwa członkowskie do udoskonalenia i do dalszego rozwijania ram zdrowia i bezpieczeństwa w środowiskach edukacyjnych, aby zapewnić uczniom, nauczycielom, młodym ludziom i pracownikom wsparcie wystarczającej liczby wykwalifikowanych specjalistów, takich jak wyspecjalizowani psychologowie lub inni znawcy kwestii zdrowia psychicznego, którzy mogą odegrać kluczową rolę nie tylko w przypadkach poszczególnych osób, ale również w tworzeniu ogólnego klimatu szkolnego, aby stworzyć dzieciom i młodzieży bezpieczne środowisko we wszystkich rodzajach placówek oświatowych, gdzie osoby uczące się mogą szukać pomocy

psychologicznej na wczesnych etapach występowania problemów psychicznych; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia personelu wspierającego nauczanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, dzięki którym sale lekcyjne i przestrzenie socjalne staną się przyjaznymi i atrakcyjnymi miejscami, w których można się rozwijać, uczyć, w atmosferze zaufania wymieniać poglądy, dyskutować i konstruktywnie przewyżczać różnice zdań; podkreśla, że ważne jest łatwo dostępne, półprofesjonalne wsparcie psychologiczne dla uczniów; apeluje o stworzenie aktywnej europejskiej sieci umożliwiającej wymianę najlepszych praktyk i sposobów przewyżczania takich trudności;

9. uważa, że danie młodym ludziom głosu w procesie podejmowania decyzji, tak by mogli wyrazić swoje potrzeby i uczestniczyć w ich uwzględnianiu, ma kluczowe znaczenie dla większej skuteczności realizowanych strategii politycznych i programów; wzywa w związku z tym placówki oświatowe do rozszerzenia prawa uczniów i młodzieży do uczestnictwa i współdecydowania w szkołach, na uniwersytetach, w placówkach szkolenia zawodowego, w miejscu pracy i w instytucjach społecznych, a także do angażowania młodych ludzi, zwłaszcza młodych kobiet, w badania i projektowanie programów, aby jak najlepiej zrozumieć ich doświadczenia życiowe, priorytety i sposób percepcji oraz lepiej je uwzględniać, a tym samym zadbać o ich uczestnictwo;
10. wzywa państwa członkowskie do promowania międzysektorowych inwestycji mających na celu zaradzenie zaburzeniom zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży oraz do opracowania krajowych planów działania z myślą o ich wdrożeniu na szczeblu regionalnym i lokalnym, by zaspokoić rzeczywiste potrzeby dzieci i młodzieży, ze zwróceniem szczególnej uwagi na grupy znajdujące się w najbardziej niekorzystnej sytuacji; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania, w tym też do wspierania finansowego, w bardziej systematyczny sposób pracy organizacji młodzieżowych i pracy z młodzieżą w organizacjach pozarządowych, przede wszystkim ze względu na ich znaczenie dla uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, a tym samym do uczynienia ich struktur transgranicznej wymiany i współpracy bardziej odpornymi na kryzysy w perspektywie długoterminowej;
11. ze względu na ważną rolę socjalizacji w edukacji podkreśla kluczowe znaczenie niewirtualnych działań i relacji interpersonalnych w codziennym życiu dzieci i młodzieży dla ich ogólnego dobrostanu, gdyż stanowią one podstawę procesu socjalizacji i przyspieszają doświadczenie poczucia przynależności; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do podjęcia odpowiednich środków ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w trosce o to, by w razie przyszłych pandemii lub innych bezprecedensowych sytuacji wszystkie placówki nauczania, zarówno o charakterze formalnym, nieformalnym, jak i pozaformalnym, mogły pozostać otwarte z zachowaniem zasad bezpieczeństwa;
12. zachęca państwa członkowskie, by w przypadkach, w których specjalne środki są absolutnie niezbędne, zasięgnęły opinii pracowników zajmujących się zdrowiem i bezpieczeństwem, szkół, nauczycieli, organizacji młodzieżowych i służb opieki nad młodzieżą oraz rodziców, aby odpowiednio uwzględnić potrzeby różnych grup wiekowych, wrażliwych grup i młodych ludzi o szczególnych potrzebach, z trudnościami w poruszaniu się i z niepełnosprawnościami oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i zmarginalizowanych, a tym samym nie pozostawić nikogo w tyle, a jednocześnie nie stosować takiego samego rozwiązania dla wszystkich; podkreśla

znaczenie zapewnienia ciągłości językowej, aby umożliwić uczniom, którzy uczą się w językach regionalnych lub mniejszościowych, kontynuowanie tej nauki w ramach nauki zdalnej lub kształcenia mieszanego; apeluje zatem do państw członkowskich o uwzględnianie różnych cech i potrzeb związanych z zajęciami edukacyjnymi, kulturalnymi, sportowymi i skierowanymi do młodzieży;

13. podkreśla pozytywną rolę mentoringu w niektórych państwach w czasie pandemii jako sposobu wspierania młodzieży w rozwiązywaniu problemów i sprzyjania tym samym jej zdrowiu psychicznemu oraz sposobu podtrzymania więzi międzyludzkich dających możliwość nabrania dystansu i wsparcia psychologicznego w czasie izolacji; zachęca Komisję do rozważenia wspierania i finansowania takich programów mentoringu na szczeblu europejskim, aby zachęcić do ich wprowadzenia we wszystkich państwach członkowskich;
14. dostrzega, że kryzys związany z COVID-19 pogłębił już wcześniej istniejące nierówności edukacyjne, ograniczając szanse w przypadku wielu dzieci i młodych ludzi w najbardziej niekorzystnej sytuacji, w tym zamieszkałych na obszarach dotkniętych ubóstwem lub obszarach wiejskich, dziewcząt, uchodźców oraz osób z niepełnosprawnościami; apeluje o wzmoczenie wysiłków zmierzających do zidentyfikowania i wsparcia dzieci, młodzieży i rodzin niewspółmiernie odczuwających negatywne skutki pandemii, z uwzględnieniem czynników kulturowych i kontekstowych mających na to wpływ, aby zidentyfikować istniejące już przed pandemią luki pod względem świadczenia usług w dziedzinie zdrowia psychicznego i usprawnić systemy publiczne; wzywa państwa członkowskie do przeanalizowania skutków pandemii COVID-19 z perspektywy płci oraz do kontynuowania edukacji seksualnej niezależnie od okoliczności;
15. wzywa Komisję i państwa członkowskie do poświęcenia szczególnej uwagi najbardziej wrażliwym dzieciom i młodym ludziom, w tym młodym osobom LGBTQ+ oraz dzieciom i młodym ludziom, którzy doświadczają dyskryminacji na tle rasowym, a także tym o specjalnych potrzebach wynikających z wcześniej istniejących problemów związanych ze zdrowiem psychicznym;
16. podkreśla istotną rolę zdrowej i zrównoważonej diety w zdrowiu psychicznym dzieci i młodzieży; zwraca w związku z tym uwagę na istotne wsparcie socjalne zapewniane przez szkoły, w tym w postaci codziennych zbilansowanych posiłków, których niektóre dzieci nie mogłyby dostać w domu; wzywa państwa członkowskie do wdrożenia zawartego w gwarancji dla dzieci zalecenia nr 4, w którym wzywa się m.in. do zapewnienia bezpłatnie co najmniej jednego zdrowego posiłku w każdym dniu szkolnym;
17. podkreśla, że trzeba zwiększyć finansowanie i odpowiednie promowanie możliwości oferowanych przez programy takie jak Erasmus+, Kreatywna Europa i Europejski Korpus Solidarności, aby pomnożyć okazje do mobilności, które przyczyniają się do rozwoju przydatnych kompetencji społecznych niezbędnych do przyszłego rozwoju osobistego i zawodowego młodszych pokoleń, a także zwiększyć ich dostępność dla wszystkich; w tym kontekście wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania szkolenia zawodowego i do uczynienia programów nauczania bardziej odpornymi na wypadek przyszłych możliwych ograniczeń przemieszczania się oraz do bardziej systematycznego udostępniania wyników projektów, by zwiększyć ich widoczność,

skalę i długoterminowe oddziaływanie; wzywa Komisję do zwiększenia finansowania na potrzeby tych programów unijnych w ramach kolejnego przeglądu wieloletnich ram finansowych;

18. wyraża zaniepokojenie, że efekty Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) w przypadku dzieci i młodzieży mogą być często ograniczone i mogą nie przynieść rezultatów ani reform strukturalnych, które umożliwiłyby dzieciom i młodzieży dostęp do wysokiej jakości edukacji lub złagodziłyby negatywny wpływ zamykania ośrodków kultury w związku z COVID-19 oraz braku dostępu do twórców kultury, w szczególności dla młodych wykonawców, którym nie było dane rozpocząć i rozwinąć karierę na kluczowym wczesnym etapie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniego finansowania oraz sprawiedliwych warunków umownych i warunków pracy wszystkim młodym autorom, wykonawcom, artystom i wszystkim innym twórcom kultury, pracownikom i specjalistom pracującym w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, w tym w mediach społecznościowych, którzy ucierpieli wskutek pandemii, do wzmożenia ogólnych wysiłków na rzecz wspierania młodych artystów i osób zawodowo związanych z kulturą, do promowania przedsiębiorczości młodych ludzi i przedsiębiorczości społecznej oraz do zapisania tego celu w osobnej sekcji „Europejskiego statutu artysty” poświęconej młodym artystom; ponawia swoje zalecenie, by 10 % krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności przeznaczyć na edukację, a 2 % na sektor kultury i sektor kreatywny; apeluje do Komisji o przeprowadzenie gruntownej oceny projektów i reform dotyczących edukacji, młodzieży oraz sektora kultury i sektora kreatywnego wdrożonych przez państwa członkowskie dzięki wsparciu z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz podkreśla, że należy położyć większy nacisk na te kwestie w sprawozdaniach krajowych opracowywanych w ramach oceny europejskiego semestru;
19. zwraca uwagę na znaczenie doświadczeń związanych z mobilnością i wymiany dobrych praktyk między nauczycielami, edukatorami, wykładowcami, szkoleniowcami, wolontariuszami i osobami zawodowo pracującymi z młodzieżą oraz organizacjami młodzieżowymi, twórcami kultury i trenerami sportowymi dla poszerzania ich wiedzy w kwestii tego, jak docierać do młodzieży, oraz dla wzmacniania wymiaru międzynarodowego i wielojęzycznego, zwłaszcza w kontekście europejskiego obszaru edukacji, który ma powstać do 2025 r.;
20. apeluje o całościowe postrzeganie zdrowia jako obejmującego ogólny dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny oraz domaga się kompleksowych strategii profilaktyki i leczenia, w tym zajęć kulturalnych i sportowych, oraz promowania rozwoju umiejętności twórczych i społecznych;
21. podkreśla potrzebę sprzyjania opracowywaniu i świadczeniu ukierunkowanych, międzypokoleniowych usług łączących doświadczenie osób starszych z animuszem młodych z obopólną korzyścią;
22. podkreśla zasadnicze znaczenie kultury dla rozwoju tożsamości osobowej dzieci i młodzieży, a także dla ich wychowania, w tym zrozumienia zasad funkcjonowania społeczeństwa, oraz dla ich ogólnego dobrostanu;

23. podkreśla pilną potrzebę stworzenia integracyjnego, kreatywnego, dynamicznego i zdrowego środowiska nauczania od najmłodszych lat, by zmniejszyć ryzyko zaburzeń psychofizycznych w wieku dorosłym; w tym kontekście wzywa państwa członkowskie, aby zadbały o uwzględnienie i rozszerzenie zakresu wszystkich form wyrazu artystycznego – tj. muzyki, teatru, kina, filmu dokumentalnego, animacji, sztuk wizualnych, tańca i nowych eksperymentalnych form sztuki – w programie nauczania oraz w formie zajęć pozalekcyjnych i sportowych, co pobudzi swobodne wyrażanie siebie i kreatywność oraz umożliwi uczniom aktywne uczestnictwo i rozwój talentów; podkreśla, że sztuka może być idealnym komponentem projektów interdyscyplinarnych i może promować krytyczne myślenie, w związku z czym nie powinna ograniczać się do zajęć plastycznych;
24. apeluje do państw członkowskich i organów publicznych o rozwijanie infrastruktury sportowej oraz o kompleksowe zwiększenie liczby zajęć wychowania fizycznego i pozalekcyjnych zajęć sportowych w szkołach, w tym zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami; podkreśla, że sport, podobnie jak sztuka, może być skutecznym narzędziem integracji dzieci zagrożonych wykluczeniem; przypomina, że sztuka i sport w programach nauczania mogą bez wątpienia przyczynić się do walki z globalnymi problemami dotyczącymi młodzieży i edukacji, w tym z trudnościami w nauce i z zaburzeniami uczenia się, a także z nękaniami, mową nienawiści i używaniem substancji psychotropowych;
25. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wspierały i odpowiednio finansowały małe lokalne inicjatywy kulturalne, kluby sportowe, obiekty rekreacyjne, organizacje młodzieżowe i instytucje pomocy dla młodzieży, co pozwoli im prowadzić zajęcia rekreacyjne oraz nauczanie pozaformalne i nieformalne i tym samym istotnie się przyczynić do rozwoju i dobrostanu młodych ludzi i ich rodzin, poprzez zapewnienie zasobów stanowiących wsparcie materialne i psychologiczne, w tym dla osób o mniejszych szansach ekonomicznych lub doświadczających dyskryminacji; podkreśla, że na obszarach w niekorzystnej sytuacji oraz na obszarach wiejskich i oddalonych zajęcia te stanowią dla dzieci i młodzieży jedyną okazję do socjalizacji, zwiększając ich poczucie obywatelstwa i podtrzymują dobry stan zdrowia psychicznego;
26. apeluje o wspieranie sportu masowego i zajęć pozalekcyjnych, ponieważ nieproporcjonalnie ucierpiały one z powodu szkodliwych skutków pandemii COVID-19; podkreśla, że sport amatorski stanowi bazę dla sportu zawodowego i przyczynia się zarówno do rozwoju osobistego i dobrostanu jednostek, jak i do rozwoju regionalnego obszarów wiejskich; podkreśla, jak ważne jest, by zawodowe kluby sportowe i organizacje sportowe pozostały otwarte oraz by wesprzeć ich odbudowę, a także by wspierać sportowców; apeluje do Komisji o odpowiednie wsparcie tych klubów i organizacji, ponieważ odgrywają one kluczową rolę w dobrostanie i socjalizacji młodych ludzi;
27. apeluje o lepszą koordynację na szczeblu europejskim między państwami członkowskimi, władzami regionalnymi i lokalnymi przedstawicielami drużyn i klubów sportowych, stowarzyszeniami kulturalnymi, organizacjami młodzieżowymi i studenckimi, organami oświaty i organami uniwersyteckimi, partnerami społecznymi zaangażowanymi w edukację i sektorem prywatnym, by wzmocnić dialog i zacieśnić współpracę oraz stworzyć dynamiczną, wielopoziomą sieć społeczną, która będzie w stanie reagować na przyszłe wyzwania i dostosowywać się do nich;

28. wzywa Komisję, by podjęła działania, dzięki którym UE jako całość stanie się silniejsza i bardziej samodzielna, nie pozostawiając nikogo w tyle; zwraca uwagę, że musi ona zająć się poważnymi lukami strukturalnymi pod względem geograficznym, płciowym, społecznym, wiekowym i innymi, pogłębionymi przez brak infrastruktury cyfrowej, łączności i narzędzi cyfrowych we wszystkich państwach członkowskich, zwłaszcza na obszarach wiejskich, oddalonych, wyspiarskich i górskich, a także na obszarach pod szczególną presją migracyjną lub innych obszarach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej; wzywa Komisję do rozszerzenia zakresu i wzmocnienia niezależnych niekomercyjnych platform edukacyjnych – unijnych i finansowanych przez UE, które spełniają unijne normy ochrony danych, takich jak eTwinning, EPAL, Erasmus+ i School Education Gateway, tak aby unijne szkoły państwowe, nauczyciele, szkoleniowcy i edukatorzy mogli znaleźć się w centrum procesu edukacji cyfrowej i nie zależeli od platform przynoszących zyski; ponadto zwraca uwagę na potrzebę uwzględnienia ewentualnych potrzeb tych obszarów w razie przyszłych pandemii lub wszelkich innych bezprecedensowych sytuacji;
29. podkreśla, że należy podjąć wysiłki na rzecz upowszechnienia umiejętności cyfrowych na wszystkich poziomach społeczeństwa, dzięki czemu narzędzia cyfrowe i infrastruktura cyfrowa będą właściwie wykorzystywane; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do włączenia umiejętności cyfrowych do programów nauczania wszystkich placówek oświatowych oraz do zapewnienia niezbędnych szkoleń i sprzętu nauczycielom i edukatorom; podkreśla, że szczególny nacisk należy położyć na osoby wykluczone cyfrowo; zwraca uwagę na trudną sytuację uczniów pochodzących z rodzin wielodzietnych oraz rodziców, którzy są z zawodu nauczycielami, dla których obowiązek pracy, nauczania i nauki zdalnej wiąże się z wysokimi, często nieosiągalnymi wydatkami na zakup – ze skromnych środków własnych – kolejnych urządzeń w celu spełnienia wymogów nauki lub pracy zdalnej;
30. podkreśla, że z punktu widzenia nauczycieli, szkoleniowców, edukatorów i uczniów w technologiach cyfrowych tkwi znaczny potencjał, gdyż są one dostępne, otwarte, włączające i spersonalizowane, dzięki czemu ścieżki uczenia się mogą stać się bardziej inkluzywne; wyraża przekonanie, że poparte innowacyjnymi metodami nauczania inteligentne wykorzystywanie technologii cyfrowych, które wzmacnia pozycję osób uczących się, może zapewnić obywatelom podstawowe kompetencje na całe życie; zwraca jednak uwagę, że brak nadzoru nad cyfrowym uczeniem się młodzieży, zwłaszcza pochodzącej ze środowisk znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i z obszarów oddalonych, może rodzić wyższe ryzyko uzależnienia i zaburzeń zdrowia psychicznego;
31. wzywa państwa członkowskie do inwestowania w konkretne strategie polityczne, również w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, które odpowiadają lokalnym potrzebom w celu (i) zlikwidowania wszystkich istniejących luk, w tym nierówności między kobietami i mężczyznami, nierówności gospodarczych, technologicznych i społecznych w regionach; (ii) zadbania o to, aby placówki edukacyjne i placówki szkolenia zawodowego, organizacje i struktury młodzieżowe oraz uczniowie i ogólnie młodzież, a także szkoły z dużym odsetkiem uczniów ubogich i pochodzących z mniejszości otrzymali wystarczające wsparcie finansowe, ze szczególnym naciskiem na uczniów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, którzy pozostają w tyle i potrzebują dodatkowego wsparcia, aby udało się im osiągnąć przewidziane cele nauczania; (iii) zapewnienia dostępności niezbędnych technologii,

innowacji, udogodnień i narzędzi wspierających uczenie się, w tym narzędzi cyfrowych, aby utrwalić, dalej rozwijać i zapewnić wszystkim wysokiej jakości kształcenie i szkolenie, jak również możliwości uczenia się nieformalnego i pozaformalnego; oraz (iv) wspierania inicjatyw kulturalnych skupiających dzieci i młodzież w ramach odbudowy kulturowej społeczności lokalnych;

32. podkreśla, że stereotypowe normy płciowe i oczekiwania wobec płci mogą być istotnymi czynnikami wywierającymi negatywny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne oraz na możliwości kształcenia; zwraca uwagę, jak ważne jest rozwijanie umiejętności edukatorów za pomocą odpowiednich zasobów i wsparcia, aby lepiej identyfikowali i eliminowali zróżnicowane w zależności od płci konsekwencje zamknięcia placówek oświatowych, kulturalnych i sportowych ogólnie dla zdrowia i dobrostanu dzieci i młodzieży; wzywa państwa członkowskie do sprzyjania odpornym, sprawiedliwym i ukierunkowanym na aspekt płci systemom edukacyjnym dbającym o zaspokojenie potrzeb poszczególnych płci, takim jak kompleksowa edukacja seksualna oraz zapobieganie przemocy motywowanej płcią i reagowanie na nią;
33. ponownie podkreśla, że ważne jest inwestowanie w innowacje i badania w dziedzinie edukacji, co umożliwi państwowemu systemowi edukacji dostęp do „kultury innowacji” w całej UE oraz zaoferowanie wysokiej jakości materiałów edukacyjnych, podejść i narzędzi pedagogicznych, które będą do dyspozycji i bezpłatnie dostępne dla wszystkich; w tym kontekście zwraca uwagę na konieczność powstania ram finansowych umożliwiających zwrot kosztów zakupu lub wypożyczenia odpowiednich narzędzi cyfrowych, w tym sprzętu komputerowego, oraz kosztów dostępu do wydajnej sieci internetowej;
34. podkreśla, że niezbędne jest przyspieszenie cyfryzacji zasobów kultury i dziedzictwa oraz bibliotek audiowizualnych, a także wprowadzenie systemów zniżek umożliwiających powszechny dostęp do zasobów kultury, w tym osobom zmarginalizowanym i szkołom położonym na obszarach peryferyjnych, które nie są w stanie wykupić abonamentów po preferencyjnych stawkach;
35. podkreśla, że trzeba monitorować postęp technologiczny i cyfrowy oraz jego konsekwencje pod względem pedagogicznym, zdrowotnym i pod względem bezpieczeństwa poprzez współpracę i dialog bezpośrednio z młodymi ludźmi, jak również z ekspertami, edukatorami, partnerami społecznymi z dziedziny edukacji i innymi przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego; zwraca uwagę na pilną potrzebę krytycznego przeglądu potencjalnych zagrożeń związanych z postępem cyfrowym i jego nieprzewidywalnych skutków, mając na uwadze, że ich nadrzędnym celem jest służyć potrzebom obywateli;
36. wzywa państwa członkowskie do promowania nauki i badań w zakresie zdrowia psychicznego młodzieży oraz do oceny długoterminowego wpływu zamknięcia placówek, w szczególności przedłużonego nauczania zdalnego, izolacji i poczucia niepewności, na zdobywanie wiedzy, rozwój neurologiczny i zdobywanie umiejętności społeczno-emocjonalnych, oraz do opracowania ukierunkowanych środków mających na celu wsparcie osób najbardziej dotkniętych skutkami tej sytuacji, by walczyć z problemami związanymi ze zdrowiem psychicznym i zapobiegać im; wzywa Komisję i państwa członkowskie do systematycznego gromadzenia i porównywania wyników badań, doświadczeń i wiedzy w dziedzinie radzenia sobie z problemami związanymi ze

zdrowiem psychicznym młodzieży w UE; ponadto wzywa Komisję do ułatwienia wymiany dobrych praktyk i wzajemnego uczenia się między państwami członkowskimi w tych kwestiach;

37. wzywa Komisję, by uświadamiała młodych ludzi co do korzyści i zagrożeń związanych z technologiami cyfrowymi nie tylko poprzez udostępnienie im narzędzi technologicznych, ale także poprzez zadbanie o ich umiejętność bezpiecznego i prawidłowego korzystania z nich, tak aby służyły one za wartościowe narzędzia socjalizacji i demokracji;
38. podkreśla, że długi czas spędzany w środowisku cyfrowym może mieć daleko idący wpływ na zdrowie psychiczne i bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, taki jak zmęczenie ekranem lub uzależnienie od internetu, a także narażenie na przemoc i nękanie w internecie oraz na fałszywe informacje, co może prowadzić nie tylko do depresji, lęków i wykluczenia społecznego, ale również do samobójstw wśród młodych ludzi; wzywa Komisję do sprzyjania nasileniu opartych na współpracy i systematycznych działań prewencyjnych mających na celu ochronę młodych ludzi przed takim szkodliwym wpływem;
39. wzywa Komisję do ogłoszenia Europejskiego Roku Zdrowia Psychicznego oraz do opracowania europejskiego planu ochrony zdrowia psychicznego w systemach kształcenia, szkolenia zawodowego oraz uczenia się nieformalnego i pozaformalnego; jest zdania, że każdy taki plan powinien opierać się na ustaleniach grupy roboczej ds. strategicznych ram europejskiego obszaru edukacji i zawierać kompleksowe wytyczne, proponować przykłady dobrych praktyk i stworzyć skierowane do państw członkowskich zachęty do wprowadzania specjalnych działań i modułów szkoleniowych, które wyposażą nauczycieli, szkoleniowców, edukatorów, osoby pracujące z młodzieżą i pracodawców w niezbędne umiejętności umożliwiające rozpoznawanie wczesnych oznak wypalenia, lęków i stresu psychologicznego u osób uczących się, młodych ludzi i młodych stażystów lub młodych ludzi szkolących się w zawodzie, by zdążyć uruchomić ukierunkowane środki prewencyjne;
40. uważa, że w ramach tego planu należy zalecić udzielanie bezpłatnego i regularnego wsparcia psychologicznego nauczycielom, edukatorom i opiekunom małych dzieci, a także poświęcić szczególną uwagę grupom zmarginalizowanym i defaworyzowanym oraz osobom z niepełnosprawnościami, aby uwzględnić ich szczególne potrzeby i zapewnić im równy dostęp do wszystkich działań i możliwości; podkreśla, że plan ten powinien również zachęcać do zacieśniania powiązań między instytucjami edukacyjnymi a organizacjami kulturalnymi, młodzieżowymi i sportowymi, aby oferować zajęcia pozalekcyjne zakorzenione w szerszej społeczności w trosce o wzmocnienie u osób uczących się poczucia przynależności do społeczności, o promowanie sprawczości młodych ludzi i o zwiększenie ich zaangażowania społecznego;
41. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zastosowania się do sformułowanych podczas Konferencji w sprawie przyszłości Europy zaleceń dotyczących minimalizacji wpływu poważnego kryzysu na młodzież i na jej zdrowie psychiczne oraz do uwzględniania perspektywy przyszłych pokoleń we wszystkich wydawanych przez Komisję i państwa członkowskie zaleceniach i wnioskach;

42. wzywa Komisję do dalszego opracowywania w ciągu 2023 r. środków łagodzących negatywne skutki zamknięcia placówek związanego z pandemią COVID-19, na czym ucierpiały dzieci i młodzież, oraz do wykorzystania tego roku do zaproponowania solidnej spuścizny po Europejskim Roku Młodzieży 2022 z myślą o przyszłości;
43. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

UZASADNIENIE

W następstwie pandemii COVID-19 młodzież europejska stoi w obliczu kryzysu zdrowia psychicznego. Podczas gdy przed pandemią problemy ze zdrowiem psychicznym miało około 10–20 % dzieci i młodzieży, to według ekspertów w ciągu ostatnich dwóch lat liczba ta wzrosła do 20–25 %.

Oczekuje się jednak, że szacunki te nie oceniają pełnej skali problemu, ponieważ w praktyce bardzo trudno jest oszacować występowanie chorób psychicznych wśród młodych ludzi.

Młode pokolenia straciły okazję do wymian, wzbogacenia ludzkiego i zawodowego i szansę na bycie aktywną częścią społeczeństwa europejskiego. Ciągłe zmiany przepisów krajowych, a także międzysektorowe kwestie wiążące się z gospodarką, zatrudnieniem oraz czynnikami związanymi ze stylem życia doprowadziły do niepewności, która osłabiła ich zdolności do długofalowego planowania, a także budowania zaufania do instytucji.

Niektóre grupy stanęły w obliczu zwiększonego narażenia na zagrożenia dla zdrowia psychicznego. W przypadku młodych kobiet, społeczności LGBTIQ+, osób ze środowisk migracyjnych oraz osób z ogólnie niskim dostępem do zasobów presja niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej i nierówności dochodowe zwiększyły występowanie zaburzeń zdrowia psychicznego i ryzyko ich powstawania.

Taka sytuacja daje powody do poważnych obaw o skutki społeczno-gospodarcze. Już w 2018 r. w sprawozdaniu Health at a Glance Europe (Zdrowie i opieka zdrowotna w zarysie: Europa) oszacowano, że koszty ekonomiczne zaburzeń zdrowia psychicznego wynoszą 4 % całkowitego PKB w UE. Ponieważ prawdopodobieństwo wystąpienia zaburzeń zdrowia psychicznego w wieku dorosłym drastycznie wzrasta, jeśli w młodym wieku występują problemy ze zdrowiem psychicznym, ma to tragiczne konsekwencje dla przyszłości Europy.

Rozwój technologiczny otworzył nowe ścieżki dla bardziej dynamicznych i kreatywnych sposobów podejścia do pracy i edukacji. Jednak rozwój niektórych umiejętności społecznych w dużej mierze zależy od doświadczeń płynących z osobistego kontaktu z drugim człowiekiem oraz interakcji rówieśniczych. Dlatego, chociaż edukacja zdalna ma ogromny potencjał jako uzupełnienie tradycyjnych form kształcenia, nie może stać się pełnym substytutem uczenia się w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem.

Co więcej przeniesienie edukacji do środowiska cyfrowego jeszcze bardziej uwydatniło nierówności w grupach zmarginalizowanych, które nie mają odpowiedniego dostępu do technologii, a także różnice regionalne między obszarami miejskimi i wiejskimi.

Ze wszystkich powyższych powodów niniejsze sprawozdanie ma na celu przedstawienie konkretnych propozycji i zaleceń dotyczących radzenia sobie ze skutkami, jakie ma dla dzieci i młodzieży w UE zamykanie w związku z COVID-19 placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i prowadzących zajęcia dla młodzieży. Sprawozdawca przedstawia możliwe działania w siedmiu obszarach tematycznych wyszczególnionych poniżej.

Po pierwsze, odpowiednie finansowanie i promowanie możliwości oferowanych przez programy takie jak Erasmus+, Kreatywna Europa i Europejski Korpus Solidarności mają

kluczowe znaczenie dla poprawy doświadczeń związanych z mobilnością i zwiększenia ich dostępności dla wszystkich, niezależnie od dochodów, płci, stanu zdrowia i regionu pochodzenia. W tym celu sprawozdawca wzywa Komisję i państwa członkowskie do coraz lepszego systematycznego udostępniania wyników projektów w celu zwiększenia ich widoczności, zwiększenia skali i długoterminowego oddziaływania.

Ponadto sprawozdawca uznaje, że doświadczenia związane z mobilnością i wymiana dobrych praktyk między profesorami, nauczycielami, edukatorami, trenerami, osobami pracującymi z młodzieżą i trenerami sportowymi mają ogromne znaczenie dla wzmocnienia międzynarodowego i wielojęzycznego wymiaru europejskiego obszaru edukacji w 2025 r.

Po drugie, szkoły, placówki wczesnej edukacji i opiekuńcze odgrywają zasadniczą rolę w zapewnianiu dzieciom i ich rodzinom niezbędnego wsparcia materialnego i psychologicznego. Dlatego sprawozdawca wzywa państwa członkowskie, by zapewniły wystarczającą pomoc finansową dla ogólnodostępnych placówek edukacyjnych w celu zagwarantowania wsparcia rozwoju wychowawczego i psychicznego uczniów.

W związku z tym sprawozdawca zachęca państwa członkowskie, by poprawiały i rozwijały ramy bezpieczeństwa i higieny pracy w środowiskach uczenia się w celu zapewnienia uczącym się i nauczycielom pomocy specjalistów psychologów i personelu wspierającego nauczanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, którzy to specjaliści i personel mogą przyczynić się do uczynienia z sali lekcyjnej przyjaznego i atrakcyjnego miejsca, w którym można się rozwijać, uczyć, debatować i konstruktywnie przewycięzać różnice.

W tym celu sprawozdawca podkreśla, że dla rozwoju osobistego ważne jest uczenie się w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem. W przypadku przyszłych pandemii lub innych bezprecedensowych sytuacji wzywa się państwa członkowskie, by utrzymywały otwarte wszystkie środowiska uczenia się, zarówno o charakterze formalnym, nieformalnym, jak i pozaformalnym.

W przypadku, gdy konieczne będą specjalne środki, sprawozdawca wzywa państwa członkowskie, by wzięły pod uwagę potrzeby różnych grup wiekowych i nie stosowały takiego samego rozwiązania dla wszystkich.

Po trzecie, sprawozdawca podkreśla potrzebę całościowego rozumienia zdrowia jako pełnego dobrostanu fizycznego, psychicznego i społecznego, i w tym celu uznaje, że trzeba wprowadzić kompleksowe strategie profilaktyki i leczenia obejmujące zajęcia kulturalne i sportowe oraz promowanie rozwoju umiejętności twórczych i społecznych.

Sprawozdawca nalega na uwzględnienie sztuki, muzyki i kultury w programach szkolnych, a także na promowanie zajęć sportowych w szkołach w celu stymulowania sprzyjającego włączeniu społecznemu, kreatywnego, dynamicznego i zdrowego środowiska uczenia się od najmłodszych lat oraz zmniejszenia ryzyka chorób psychofizycznych w wieku dorosłym.

Po czwarte, sprawozdawca uznaje potrzebę wspierania i finansowania małych lokalnych organizacji kulturalnych i sportowych, co pozwoli im prowadzić zajęcia rekreacyjne oraz stać się miejscami uczenia się nieformalnego i przyczyniać się tym samym istotnie do rozwoju i dobrostanu młodych ludzi i ich rodzin poprzez zapewnienie zasobów stanowiących wsparcie materialne i psychologiczne, w tym dla osób o mniejszych szansach ekonomicznych.

Po piąte, sprawozdawca podkreśla, że potrzebna jest lepsza koordynacja między państwami

członkowskimi a lokalnymi przedstawicielami stowarzyszeń sportowych i kulturalnych, organizacji młodzieżowych, instytucji edukacyjnych i uniwersyteckich oraz sektora prywatnego. Dzięki temu łatwiej będzie wzmocnić dialog i współpracę oraz stworzyć dynamiczną, wielopoziomą sieć społeczną, która będzie w stanie reagować na przyszłe wyzwania i pozwoli na powrót do równowagi.

Po szóste, aby UE jako całość stała się silniejsza i samodzielna, nie pozostawiając nikogo w tyle, musi zająć się szerszymi lukami strukturalnymi spowodowanymi brakiem infrastruktury i narzędzi cyfrowych na obszarach wiejskich i peryferyjnych. W związku z tym sprawozdawca wzywa państwa członkowskie, by inwestowały w konkretne strategie polityczne, które odpowiadają na lokalne potrzeby, w celu zniwelowania różnic regionalnych i zapewnienia wsparcia finansowego, tak aby technologia, innowacyjność, zaplecze edukacyjne i wspierające wymagane do kontynuowania kształcenia i szkolenia pozostawały do dyspozycji i były dostępne dla wszystkich.

Po siódme, sprawozdawca podkreśla, że ważne jest inwestowanie w innowacje i badania w dziedzinie edukacji, aby umożliwić publicznemu systemowi edukacji dostęp do „kultury innowacji” w całej UE oraz zapewnić dostępność wysokiej jakości materiałów edukacyjnych, podejść pedagogicznych i narzędzi dla wszystkich.

Uznając potrzebę monitorowania sytuacji w zakresie postępu technologicznego i cyfrowego oraz jego konsekwencji poprzez współpracę i dialog z ekspertami, edukatorami i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego, sprawozdawca wzywa ponadto Komisję, by promowała świadomość korzyści i zagrożeń związanych z korzystaniem z technologii cyfrowej przez młodych ludzi. Należy zapewnić im nie tylko dostęp do narzędzi technicznych, ale także zadbać o ich umiejętności bezpiecznego i prawidłowego korzystania z nich, tak aby służyły one jako wartościowe instrumenty socjalizacji i demokracji, co pomoże w ograniczaniu przemocy, zastraszania oraz przekazywania fałszywych informacji w internecie.

Podsumowując, sprawozdawca uważa, że kwestia zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży stanowi kluczowe wyzwanie dla Unii Europejskiej. Wpływ pandemii COVID-19 i związanego z nią zamknięcia placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i prowadzących zajęcia dla młodzieży na zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży może mieć długotrwałe negatywne skutki dla europejskiego systemu społeczno-ekonomicznego i opieki zdrowotnej.

Sprawozdawca nalega na zebranie cennych spostrzeżeń wynikających z tego, czego nauczyliśmy się podczas pandemii COVID-19, i wskazuje na możliwość wprowadzenia, pod hasłem Europejskiego Roku Młodzieży, istotnych zmian na lepsze w radzeniu sobie z problemami związanymi ze zdrowiem psychicznym, które wcześniej ignorowano. Koniec pandemii należy postrzegać jako okazję do zajęcia się słabościami, które wirus spotęgował, ale które zawsze występowały w społeczeństwie europejskim.

Propozycje przedstawione w niniejszym sprawozdaniu podkreślają, że potrzebne są wieloaspektowe i całościowe działania europejskie mające promować zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży. W tym celu sprawozdawca kładzie nacisk na wprowadzenie międzysektorowych środków zapobiegawczych zamiast dążenia jedynie do większej dostępności leczenia terapeutycznego.

Ponadto sprawozdawca uznaje, że zarówno dobrostan, jak i zdrowie psychiczne są

nierozzerwalnie związane z kulturą i zdrowiem fizycznym. W związku z tym sprawozdawca podkreśla kluczową rolę placówek prowadzących działalność edukacyjną, kulturalną, sportową oraz zajęcia dla młodzieży w zapewnianiu pozytywnego zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży i wobec tego apeluje, aby takie placówki pozostały w przyszłości dostępne podczas pandemii lub bezprecedensowych kryzysów.

Chociaż sprawozdawca przyznaje, że przejście na technologię cyfrową w edukacji niesie za sobą wiele potencjalnych korzyści, podkreśla też, że kształcenie zdalne musi służyć jedynie jako uzupełnienie tradycyjnych form uczenia się w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem, a nie zastępować je.

Na koniec sprawozdawca podkreśla fakt, że podczas pandemii nieproporcjonalnie ucierpiały grupy marginalizowane i znajdujące się w niekorzystnej sytuacji. Dlatego sprawozdawca uznaje, że potrzebne jest podejście holistyczne, które sprawi, że codzienne życie będzie się stawało coraz bardziej sprawiedliwe i równe dla społeczeństw, co doprowadzi do poprawy zdrowia psychicznego.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU
SPRAWOZDANIA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

Data przyjęcia	13.7.2022
Wynik głosowania końcowego	+ : 25 - : 1 0 : 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Niklas Nienaaß, Diana Riba i Giner, Marcos Ros Sempere, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Isabella Adinolfi, Fernando Barrena Arza, Vlad-Marius Botoş, Morten Løkkegaard, Alessandro Panza, Iuliu Winkler
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Katarina Barley

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

25	+
ECR	Melbarde Dace
PPE	Ademov Asim, Adinolfi Isabella, Frankowski Tomasz, Sojdrová Michaela, Verheyen Sabine, Winkler Iuliu, Zagorakis Theodoros, Zver Milan
RENEW	Botos Vlad-Marius, Cicurel Ilana, Løkkegaard Morten, Semedo Monica
S&D	Barley Katarina, Guillaume Sylvie, Heide Hannes, Matic Predrag Fred, Negrescu Victor, Ros Sempere Marcos, Smeriglio Massimiliano
THE LEFT	Barrena Arza Pernando, Kizilyürek Niyazi
VERTS/ALE	Franz Romeo, Nienäß Niklas, Riba i Giner Diana

1	-
ECR	Slabakov Andrey

3	0
ID	Anderson Christine, Panza Alessandro
NI	Bocskor Andrea

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się